

класифікацій факторів конкурентоспроможності підприємства. Фактори можуть впливати як на підвищення конкурентоспроможності підприємства, так і на її зменшення. Фактори – це те, що сприяє перетворенню можливостей у дійсність. Таким чином, враховуючи у фінансово-господарській діяльності фактори конкурентоспроможності, підприємства значно підвищують свої шанси на успіх в одержанні конкурентних переваг на ринку.

Список використаних джерел:

1. Балабанова Л. В., Холод В. В.. Маркетингове управління конкурентоспроможністю підприємств: стратегічний підхід / Донецький держ. ун-т економіки і торгівлі ім. М.Туган-Барановського. – Донецьк : ДонДУЕТ, 2006.
2. Економіка праці: Навчальний посібник / В. А. Никифорак, Л. С. Білик –Чернівці: 2013. – 245 с.
3. Завіновська Г. Т. Економіка праці: Навчальний посібник / КНЕУ – К., 2013. – 200 с.

A. Korotunova. Factors affecting the competitiveness of the enterprise.

Summary

In the article the essence of factors influencing the competitiveness of the enterprise is considered, and it is determined what factors in the present conditions determine the competitiveness of the country and enterprises separately.

Key words: *competitiveness, enterprise, factors, activity.*

*Науковий керівник : Мікуляк К. А., асистент
кафедри фінансів банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна*

Кравчук А.І.

*Магістр обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна
1991a1994anast@gmail.com*

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В АГРАРНОМУ БІЗНЕСІ

Робота присвячена дослідженню сутності та особливостям соціальної відповідальності в аграрному бізнесі України. Досліджено теоретичні та практичні аспекти соціальної відповідальності агробізнесу, визначено її специфіку та особливості становлення. Запропоновано пріоритетні напрями розвитку соціальної відповідальності в аграрному секторі економіки.

Ключові слова: *соціальна відповідальність, агробізнес, аграрні підприємства, розвиток економіки.*

Соціальна відповідальність аграрних підприємств являє собою процес реалізації добровільно прийнятих зобов'язань із задоволення соціальних потреб як працівників господарства, так і його партнерів та інших учасників суспільства загалом. Цей процес відрізняється високим ступенем інтеграції у діяльність підприємства і складається із деяких послідовних дій у певному часовому інтервалі. Результат від реалізації соціальної відповідальності буде невіддільним від основних господарських процесів – від виробництва до реалізації сільськогосподарської продукції.

Аграрні підприємства мають специфічні, притаманні лише їм напрями соціальної відповідальності, зокрема: надання працівникам сільськогосподарської техніки для обробки їхніх приватних угідь; збереження

вважають працівників у сховищах підприємства; купівля сільськогосподарської продукції працівниками за пільговими цінами; можливість використання ремонтних боксів та ветеринарної клініки підприємства у власних потребах працівників; продаж працівникам комбікормів власного виробництва за пільговими цінами; допомога в хімічній обробці угідь працівників тощо.

Соціальна відповідальність аграрних підприємств – це процес реалізації добровільно прийнятих зобов'язань із задоволення соціальних потреб як працівників господарства, так і партнерів та інших учасників суспільства загалом. Перевагами впровадження соціальної відповідальності у плані підвищення ефективності та конкурентоспроможності аграрних підприємств є: поліпшення їх іміджу; можливість встановлення партнерських відносин між підприємством, владою і громадськістю; зростання довіри споживачів до діяльності, товарів і послуг; зростання професіоналізму працівників; можливість створення безпечного середовища для діяльності та розвитку; зростання вартості нематеріальних активів; відповідність світовим нормам і стандартам [2].

Недоліками впровадження соціальної відповідальності є: порушення принципу максимізації прибутку; можливе формування споживацьких настроїв у суспільстві; використання соціальної відповідальності як приводу для виведення або приховування капіталів, інших зловживань; недовіра населення до доброчинності і доброчинців.

Вагомими причинами, що стримують розвиток соціальної відповідальності аграрних підприємств в Україні, є законодавча неврегульованість та відсутність законодавчого заохочення [4]. Крім того, реалізація соціальних програм супроводжується значними фінансовими витратами, розмір яких, зазвичай, не під силу дрібним товаровиробникам сільськогосподарської продукції, що найчастіше стає причиною відмови від соціально спрямованої діяльності.

Необхідним є створення механізму сприяння розвитку соціальної відповідальності, в який мають входити такі елементи:

- поширення суспільної ідеології щодо вагомості соціальної відповідальності бізнесу для соціального та економічного розвитку підприємств, населення, країни, людства;
- формування позитивної думки серед підприємців відносно активної соціальної позиції;
- розроблення нормативно-правових документів із однозначним тлумаченням соціальної відповідальності, критеріями її виміру та формами здійснення;
- удосконалення та активне застосування податкового механізму, державно-приватного партнерства, згідно з якими будуть визначені пільги у процесі реалізації соціальних програм тощо.

Список використаних джерел:

1. Буян О. А. Підходи до оцінки ефективності корпоративної соціальної відповідальності підприємств в Україні / О. А. Буян // Вісник Дніпропетровського університету. — 2013. — Вип. 6 (2). — С. 159-165.

2. Дудкін О. В. Трансформація сутності соціальної відповідальності підприємства в умовах економічної нестабільності / О. В. Дудкін // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка та менеджмент». — 2010. — № 5/1. — С. 150-155.

3. Петрушенко Ю. М. Формування інституту позитивної соціальної відповідальності / Ю. М. Петрушенко, О. В. Дудкін // Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія: економічна. — Вип.37-3. — 2009. — С.25-31.

4. Соціальна відповідальність бізнесу в Україні : проблеми та шляхи вирішення / О. С. Мороз // Економіка промисловості. — 2013. — № 4 (64). — С.135-143.

A. Kravchuk. Social responsibility in agrarian business.

Summary

The work is devoted to the study of the essence and features of social responsibility in the agrarian business of Ukraine. The theoretical and practical aspects of the social responsibility of agribusiness are explored, its specific features and peculiarities of formation are determined. The priority directions of the development of social responsibility in the agrarian sector of the economy were proposed.

Key words: social responsibility, agribusiness, agrarian enterprises, economic development, strategy.

*Науковий керівник: Лункіна Т.І., канд. екон. наук,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна*

Мельник Ю.В.

*Магістр 2 курс спеціальності 072 «Фінанси,
банківська справа та страхування»,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
julia0571@ukr.net*

БІЗНЕС-ІНКУБАТОРИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Досліджено функціонування бізнес-інкубаторів, як інструмент державної підтримки розвитку малого підприємства.

Ключові слова: розвиток, державна підтримка, бізнес-інкубатор.

Невеликий бізнес відіграє важливу роль в житті держави. В розвинених країнах саме він виробляє більшу частину ВВП, а тому держава приділяє значну увагу його розвитку. Як показала практика, суб'єктам малого підприємництва важко самотійно вести свою діяльність, особливо на її початку. Більше половини молодих підприємців припиняють роботу через неуспішність бізнесу. Саме тому у світі став популярним такий інструмент державної підтримки мало- го бізнесу як інкубатори.

Функціонуванню бізнес-інкубаторів значна увага приділена у працях таких вчених-економістів як Р. Завадяк [1], М. Пивоваров [2], О. Толмачова [3] та ін. Проте, проблема бізнес-інкубаторів як однієї із сучасних організаційних форм підтримки реалізації інновацій, вивчена недостатньо глибоко, тому вимагає додаткових наукових досліджень.

Мале підприємництво є важливою складовою соціального та економічного розвитку будь-якої держави. Україна не є виключенням.